

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**Національний авіаційний університет****Факультет архітектури, будівництва та дизайну****Кафедра архітектури та просторового планування**

УЗГОДЖЕНО

Дека́н

Віктор КАРПОВ

«23» 12 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальних робіт

Андрій ОСТУХІН

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА**навчальної дисципліни****«Пам'ятко-охоронна діяльність»**

Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

Спеціальності: 191 «Архітектура та містобудування»

192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Освітньо-професійні програми: «Дизайн архітектурного середовища»

«Промислове і цивільне будівництво»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	СРС	ДЗ / РГР / Кр	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	5	120 / 4,0	17	34	–	69	–	Диф. залік 5 с.
заочна	5,6	120 / 4,0	4	8	–	108	К.р.-бс.	Диф. залік 6 с.

Індекс: РБ - 5 -191/22-3.6

РБ - 5 -192/22-3.6

РБ - 5 -192-1з/22-3.6

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Пам'ятко-охоронна діяльність»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.07-01-2022
		Стор. 2 із 16	

Робочу програму навчальної дисципліни «Пам'ятко-охоронна діяльність» розроблено на основі освітньо-професійних програм «Дизайн архітектурного середовища» та «Промислове і цивільне будівництво», навчальних та робочих планів № НБ-5-191/22, НБ-5-192-1/22, РБ-5-191/22, РБ-5-192/22, РБ-5-192-1з/22, НБ-5-192-1з/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальностями 191 «Архітектура та містобудування», 192 «Будівництво та цивільна інженерія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили
Професор кафедри архітектури
та просторового планування

 Сергій БУРАВЧЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» освітньо-професійної програми «Дизайн архітектурного середовища» – кафедри архітектури та просторового планування, протокол № від «9» «11» 2022 р.

Завідувач кафедри Ольга ЖОВКВА

Гарант освітньо-професійної програми Олександр КРИЖАНІВСЬКИЙ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» освітньо-професійної програми «Промислове і цивільне будівництво» – кафедри комп'ютерних технологій будівництва та реконструкції аеропортів, протокол № від «15» «22.11» 2022 р.

Завідувач кафедри Олександр Лапенко

Гарант освітньо-професійної програми Наталія КОСТИРА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету архітектури, будівництва та дизайну, протокол № від «12» «12» 2022 р.

Голова НМРР Геннадій ТАЛАВІРА

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна ...	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	5
2. Зміст навчальної дисципліни	6
2.1. Структура навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	6
2.3. Тематичний план.....	10
2.4. Завдання на контрольну роботу.....	12
2.5. Перелік питань для підготовки підсумкової контрольної роботи.....	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	12
3.1. Методи навчання	12
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	13
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	14
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь....	14

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Пам'ятко-охоронна діяльність»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.07-01-2022
		Стор. 4 із 16	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Пам'ятко-охоронна діяльність» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 №249/од відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання.

Місце: навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутніх здобувачів вищої освіти в області архітектури та будівництва.

Метою викладання дисципліни є забезпечення майбутнього здобувачів вищої освіти з надбанням української нації та різноманітністю історико-культурного потенціалу України, термінологією загальноприйнятою в пам'ятко-охоронній сфері, методикою виявлення та дослідження об'єктів культурної спадщини, нормативними документами, порядком затвердження проектної документації, світовими і українськими аналогами проектів, досягненнями і проблемами у пам'ятко-охоронній діяльності в Україні.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є: оволодіння теоретичними і правовими засадами сфери охорони об'єктів культурної спадщини; опрацювання результатів науково-практичних досліджень; вміння слухати, запам'ятовувати інформацію про основні етапи розвитку пам'ятко-охоронної справи в світі і в Україні від ХХ ст. до сьогодення, виявляти характерні особливості окремих етапів; аналіз стан законодавчої, нормативної бази з цього питання і визначити, наскільки вона відповідає сучасним вимогам та як кореспондується з загальноприйнятою світовою практикою; вивчення вимог щодо оцінки пам'яток архітектури, визначення категорійності; оволодіння методикою оцінки місця і значення вітчизняної культурної спадщини у всесвітньому культурному просторі; створення алгоритму використання об'єктів культурної спадщини в Україні; оволодіння практичними навичками щодо дослідження різних видів і типів пам'яток, уміння розробляти межі і режими використання охоронних зон пам'ятників архітектури та історичних місць, оформлення відповідної документації, прийняття архітектурних рішень в місцях регенерації історичної забудови.

1.2. Які результати навчання дає можливість досягти навчальна дисципліна

ПР9. Вміти систематизувати етапи і напрями історичного розвитку класичних і сучасних художніх стилів в архітектурно-містобудівному, дизайнерському і садово-парковому мистецтві.

ПР10. Розуміти сучасні тенденції та стильові напрямки в архітектурі і дизайні та особливості розвитку української архітектури.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Пам'ятко-охоронна діяльність»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.07-01-2022
		Стор. 5 із 16	

ПР13. Застосовувати основні засади, принципи і методи художньо-композиційного мислення в архітектурно-містобудівному проектуванні та прогнозуванні.

ПР22. Розуміти сучасні тенденції та стильові напрямки в архітектурі і дизайні та особливості розвитку української архітектури.

ПР24. Використовувати творчі підходи до пошуку архітектурної форми, розуміти значення образу архітектурного об'єкту та уміти його втілювати у проектах, розуміти наслідки психоемоційного впливу образу об'єкту на людину.

ПР26. Реферувати літературу, робити повідомлення і презентації для професійної аудиторії і спільноти мешканців й управлінців з метою пропагування сучасних ідей гуманізації й гармонізації архітектуру та містобудування.

ПР28. Дотримуватись правил професійної етики в галузі архітектури та містобудування.

1.3. Які компетентності дає можливість здобути навчальна дисципліна

ІК: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері архітектури та містобудування, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук.

ЗК1. Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності та здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення через пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу).

ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації шляхом творчого застосування наявних та з генерованих нових ідей. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з метою підвищення професійного рівня та розширення світогляду.

ФК6. Здатність щодо виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін «Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування», «Композиція», «Типологія будівель та споруд» взаємопов'язана з такими дисциплінами як «Рисунок, живопис, скульптура», «Архітектурне проектування», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Історія архітектури та містобудування», «Ландшафтна архітектура».

2. Програма навчальної дисципліни

1.2. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 навчального модуля, а саме:

навчального модуля №1 «**«Філософія архітектурної творчості»** який є логічною завершеною, самостійною, цілісною навчальною дисципліною, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 ««Філософія архітектурної творчості»****

Інтегровані вимоги модуля №1: у результаті засвоєння навчального матеріалу студент повинен:

Знати:

- ❖ термінологічний апарат пам'ятко-охоронної галузі науки и практики;
- ❖ історичні віхи становлення і розвитку пам'ятко-охоронної сфери в світі і в Україні;
- ❖ у зв'язку з тим, що пам'ятко-охоронна діяльність охоплює величезне коло сфер наукової діяльності людства і української нації, серед яких основними є: культурологія, мистецтвознавство, історія, історіографія, археологія, геологія, географія, архітектура, соціологія, правознавство, студент повинен знати основні підвалини даної дисципліни, відповідні аспекти науково- дослідних і практичних розробок названих напрямків;
- ❖ основні положення і рекомендації, щодо автентичних, правового захисту об'єктів - пам'яток культурної спадщини;
- ❖ порядок розробки, презентації і затвердження історико- опорних планів історичних міст України;
- ❖ алгоритм проведенні емпіричних і теоретичних досліджень, щодо встановлення меж охоронних зон, візуальних каналів, точок, ліній і зон сприйняття, встановлення режимів використання територій, освоєння методів регулювання забудови, побудови блакитних ліній і виявлення дисгармонійних об'єктів ;
- ❖ -особливості ведення пам'ятко-охоронної документації на об'єкти архітектури і містобудування

Вміти:

- ❖ виявляти суспільно значущу проблематику, актуальність проблеми
- ❖ володіти способами доступу і структурою світових документів щодо охорони культурної спадщини, в тому числі декларацій і конвенцій ЮНЕСКО і ІКОМОС;
- ❖ активно застосовувати адекватні методи проведення емпіричних моніторингових досліджень: картографічні, ландшафтні, архівні, фотофіксацію, моніторингу даних, малюнок, графіку та ін..
- ❖ отримувати і структурувати опрацьовувати дані моніторингу,
- ❖ виступати з доповідями на практичних заняттях, семінарах,

- ❖ володіти технікою, приладами, інструментальними програмами для виконання необхідних запланованих робіт
- ❖ володіти практичними навичками щодо дослідження різних видів і типів пам'яток, уміння розробляти охоронні зони пам'яток з режимами використання, оформляти відповідні аналітичні роботи і документацію;
- ❖ володіти навичками гармонійного відновлення втрачених фонових елементів історичного середовища з урахуванням різних режимів охоронних зон.

Тема 1. ОСНОВНІ СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ІСТОРИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА І ПРИНЦИПИ. ХАРТІЯ ПРО ІНТЕРПРЕТАЦІЮ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЮ ВИЗНАЧНИХ МІСЦЬ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ (КВЕБЕК, 2008)

Роль окремих вчених, наукових і зарубіжних і вітчизняних громадських організацій, представників інтелігенції в цьому процесі.

Тема 2. ОСНОВНІ СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ПРИНЦИПИ ОХОРОНИ ІСТОРИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА. ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОХОРОНУ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ТА ЙОГО ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ». СПИСОК ВСЕСВІТНЬОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО.

Законодавство в галузі охорони об'єктів культурної спадщини. Управління в сфері охорони культурної спадщини. Підходи щодо формування, обліку об'єктів культурної спадщини. Державний реєстр нерухомої культурної спадщини. Типи та види нерухомих об'єктів культурної спадщини. Пам'ятки архітектури та містобудування. Пам'ятки історії. Пам'ятки монументального мистецтва. Пам'ятки археології.

Історія створення Списку Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО. Критерії, з якими відбувається внесення об'єктів до Списку. Об'єкти від України у Списку Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО..

Тема 3. ІСТОРІЯ І ОСНОВНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ПАМ'ЯТКО-ОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.

Основні етапи створення пам'ятко-охоронної діяльності в Україні, починаючи з ХІХ сторіччя. Основні етапи і особистості в цьому процесі, особливості встановлення пам'ятко-охоронних заходів на східних і західних територіях України .

Тема 4. ОСНОВНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ПАМ'ЯТКО-ОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ В ХХ СТОРІЧЧІ. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ІЗ СВІТОВИМИ ПРОЦЕСАМИ.

Основні етапи становлення світової системи охорони пам'яток, та їх підтримка за радянської доби і за часів незалежності України.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Пам'ятко-охоронна діяльність»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.07-01-2022
		Стор. 8 із 16	

Тема 5. КЛАСИФІКАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ТА МІЖНАРОДНІ ДОКУМЕНТИ ЩОДО ПРИНЦИПІВ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ЇХ ОХОРОНИ.

Пам'ятки садово-паркового мистецтва. Пам'ятки ландшафту. Пам'ятки науки і техніки. Пам'ятки всесвітнього, національного та місцевого значення. Окремі об'єкти. Комплекси (ансамблі). Визначні місця.

Тема 6.. ІСТОРИЧНІ МІСЦЯ І АРХІТЕКТУРНІ ЗАПОВІДНИКИ. ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНИЙ ОПОРНИЙ ПЛАН.

Основні засади формування охоронних зон. Правове поле для діяльності історичних місць заповідників в Україні. Різновиди заповідників. Плани розвитку (генеральні плани) заповідників.

Рекомендації, нормативні документи щодо розробки історико- опорних планів міст. Ознайомлення з вимогами і умовами опрацювання архівних, картографічних, археологічних матеріалів Проведення емпіричних досліджень: натурних обстежень замальовок з натури, фото фіксації.

Тема 7. ІСТОРИЧНІ МІСЦЯ - ВИЗНАЧЕННЯ І ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ. ПРИНЦИПИ І МЕТОДИКА ПРОЕКТУВАННЯ ОХОРОННИХ ЗОН.

Визначення основних підходів і методів вивчення архітектурно-історичного середовища і проектування охоронних зон. Історичний, типологічний, стильовий аналіз, визначення основних каналів і зон візуального сприйняття, виявлення дисгармонійних об'єктів, та параметрів регулювання забудови.

Тема 8. ІСТОРИЧНІ МІСЦЯ – ДОСВІД ОХОРОНИ СЕРЕДОВИЩА. ПРИНЦИПИ ОХОРОНИ СЕРЕДОВИЩА ІСТОРИЧНИХ МІСТ І КВАРТАЛІВ (ВАШИНГТОНСЬКА ХАРТІЯ).

Основні принципи охорони історичних місць та кварталів що декларовані Вашингтонською хартією. Аналіз їх застосування на прикладах відомих історичних міст світу.

Тема 9. ОХОРОНЮВАНІ ЛАНДШАФТИ. ПРИНЦИПИ ОХОРОНИ ЛАНДШАФТІВ І ПРИРОДНИХ ОБ'ЄКТІВ. ВІЗУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЛАНДШАФТІВ.

Ландшафтний потенціал України та історія використання і охорони ландшафту на прикладі м. Києва. Хартії і конвенції з охорони ландшафтів. Методи аналізу ландшафтів з метою їх охорони. Візуальні методи аналізу впливу на ландшафт будівель і споруд, у тому числі пам'ятників.

Тема 10. ОСНОВНІ ДОКУМЕНТИ ЩОДО ПРОЕКТУВАННЯ І БУДІВНИЦТВА В ІСТОРИЧНИХ ЗОНАХ. ПРЕДМЕТ ОХОРОНИ. ІСТОРИКО-МІСТОБУДІВНІ ОБҐРУНТУВАННЯ. ПАРЦЕЛЯЦІЯ В ІСТОРИЧНІЙ ЗАБУДОВІ.

Принципи і правила розроблення охоронної документації на пам'ятку архітектури та інші об'єкти культурної спадщини. Історична (історико-архітектурна) довідка, визначення предмету охорони. Історико-містобудівні обґрунтування, як основа вихідних даних на проектування об'єкта в історичному середовищі. Основні параметри регулювання історичного середовища. Парцеляція як суттєвий чинник збереження характеру історичного міста. композиційно-видовий вплив об'єктів та пам'яток культурної спадщини: видові точки, видові осі, видові фронти, зони видимості, зони формування видів.

Тема 11. ОХОРОНА ПАМ'ЯТОК АРХЕОЛОГІЇ. ЗАКОНОДАВСТВО. ПРИКЛАДИ ВІДТВОРЕННЯ, ЗАХИСТУ І ЗБЕРЕЖЕННЯ.

Основні документи щодо охорони пам'яток археології, в тому числі Міжнародна хартія з охорони та реставрації архітектурно-містобудівної спадщини (Краківська хартія 2000 р.). Міжнародна хартія з охорони та використання археологічної спадщини (Лозанська хартія) 1990 р. Закон України «Про охорону археологічної спадщини» від 19 березня 2004 р. Поняття: об'єкт археологічної спадщини, охорона археологічної спадщини, археологічна експедиція, наукове дослідження археологічної спадщини .

Тема 12. ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ І АРХІТЕКТУРНІ ЗАПОВІДНИКИ УКРАЇНИ

Класифікація історико-культурні і архітектурних заповідників. Історико-культурна заповідна територія - історично сформована територія, в межах якої зберіглася значна кількість об'єктів культурної спадщини.

Залежно від домінуючого виду об'єктів культурної спадщини - історико-архітектурні, архітектурно-історичні, історико-меморіальні, історико-археологічні, історико-етнографічні. Порядок оголошення комплексу (ансамблю) пам'яток історико-культурним заповідником або території історико-культурною заповідною територією Приклади в Україні.

Тема 13. ПАМ'ЯТКИ ІСТОРІЇ, НАУКИ І ТЕХНІКИ. ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ ОБ'ЄКТІВ МОНУМЕНТАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА.

Визначення, класифікація, особливості охорони. Реєстри і приклади. Основні критерії визначення предмета охорони та художньо-історичної цінності об'єктів монументального мистецтва: хронологічна глибина, ступінь відображення стилю, школи, типологічної групи, унікальність, взаємозв'язок з історичною подією або з відомими особами, автентичність.

Тема 14. ПРОБЛЕМИ І МЕТОДИ РЕГУЛЮВАННЯ АРХІТЕКТУРНОГО ОБРАЗУ ІСТОРИЧНИХ МІСТ ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ (НА ПРИКЛАДІ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН І КИЄВА).

Контроль зміни в силуеті міста. Виявлення дисгармонійних об'єктів на до проектних стадіях. Аналіз та побудова блакитних ліній та ліній регулювання забудови. Аналіз парцеляції і діапазону різноманітності проектних рішень, встановлення рис єдності забудови, та методів створення цифрових кодів що характеризують характер традиційного середовища. Значення доміант у створення архітектурно-художнього образу міст. Аналіз прикладів із світової практики.

2.3. Тематичний план

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Данна форма навчання				Заочно форма навчання			
		Усього	Лекції	Практичні	СРС	Усього	Лекції	Практичні	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Пам'ятко-охоронна діяльність»									
1.1	Основні сучасні проблеми охорони історичного середовища і принципи. Хартія про інтерпретацію та презентацію визначних місць культурної спадщини (Квебек, 2008)	5 семестр				5 семестр			
		8	2	2	4	8	2	-	6
1.2	Основні сучасні проблеми і принципи охорони історичного середовища. Закон України «Про охорону культурної спадщини та його основні положення». Список Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО.	6	-	2	4	6	-	-	6
1.3	Історія і основні етапи становлення пам'ятко-охоронної діяльності в Україні.	8	2	2	4	8	-	2	6
1.4	Основні етапи становлення пам'ятко-охоронної діяльності в Україні в ХХ сторіччі. Взаємозв'язок із світовими процесами.	6	-	2	4	6	-	-	6

1.5	Класифікація об'єктів культурної спадщини та міжнародні документи щодо принципів, що використовуються для здійснення їх охорони	8	2	2	4	6	-	2	6
1.6	Історичні місця і архітектурні заповідники. Історико-архітектурний опорний план.	6	-	2	4	6	-	-	6
1.7	Історичні місця - визначення і особливості охорони. Принципи і методика проектування охоронних зон.	8	2	2	4	6	-	-	6
1.8	Історичні місця – досвід охорони середовища. Принципи охорони середовища історичних міст і кварталів (Вашингтонська Хартія)	6	-	2	4	6 семестр			
1.9	Охоронювані ландшафти. Принципи охорони ландшафтів і природних об'єктів. Візуальний аналіз ландшафтів.	8	2	2	4	6	-	2	6
1.10	Основні документи щодо проектування і будівництва в історичних зонах. Предмет охорони. Історико-містобудівні обґрунтування. Парцеляція в історичній забудові.	6	-	2	4	6	2	-	6
1.11	Охорона пам'яток археології. Законодавство. Приклади відтворення, захисту і збереження.	8	2	2	4	6	-	-	6
1.12	Пам'ятки історії, науки і техніки. Особливості охорони об'єктів монументального мистецтва.	6	-	2	4	6	-	-	6
1.13	Проблеми і методи регулювання архітектурного образу історичних міст що розвиваються (на прикладі зарубіжних країн і Києва).	8	2	2	4	6	-	-	6
1.14	Сучасні професійні принципи і прийоми зниження негативного впливу дисгармонійних об'єктів в історичному середовищі. Регенерація фонові забудови на основі будівництва нових об'єктів.	6	-	2	4	8	-	-	6
1.15	Деталі в архітектурі будинків в історичному середовищі.	8	2	2	4	6	-	-	6

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Пам'ятко-охоронна діяльність»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.07-01-2022
		Стор. 12 із 16	

1.16	Головні принципи і законодавчі засади охорони об'єктів культурної спадщини (захисти робіт)	7	1	2	4	10	-	1	10
1.17	Модульна контрольна робота	7	-	2	5	-	-	-	-
1.18	Виконання контрольної роботи	-	-	-	-	8			8
1.19	Підсумкова семестрова контрольна робота	-	-	-	-	7	-	1	6
Усього за модулем №1		120	17	34	69	120	4	8	108
Усього за навчальною дисципліною		120	17	34	69	120	4	8	108

2.4. Завдання на контрольну роботу.

Контрольна робота з дисципліни виконується у шостому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

Теми та завдання для виконання практичної частини контрольної роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій, розроблених провідними викладачами кафедри.

Час, потрібний для виконання контрольної складає 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint-презентація). Практичні роботи: пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна

робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Пам'ятко-охоронна діяльність»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.07-01-2022
		Стор. 13 із 16	

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Закон України про охорону культурної спадщини 2005, 2011, 2014 р. р. Відомості Верховної Ради №5 т 62-63.

3.2.2. ДБН Б. 2.2-3- 2021 Склад та зміст історико-архітектурного опорного плану населеного пункту

3.2.3. ДБН А.2.2-6-2016 «Склад, зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури і містобудування»

3.2.4. Міжнародні засади охорони нерухокої культурної спадщини – К.-Фенікс- С.- 86 2019.

3.2.5. Пам'яткознавство правова охорона культурних надбань. Збірник документів /Укладачі Прибега Л. В. Яковина М.М. та ін.. / - К. Наука – С. 106. 2019.

3.2.6. Культурно-історична спадщина України: перспективи дослідження та традиції збереження. Матеріали II-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю), 10-11 жовтня 2019 р. М-во освіти і науки України, Черкас. держ.технол. ун-т. Черкаси: ФОП Гордієнко Є.І. 2019. 260 с.

3.2.7. Орленко М.І. Проблеми та методи реставрації пам'яток архітектури України (XI-поч. XX ст.). Дис. ... докт. арх.: 18.00.01/Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – К., 2018. – 472 с.

3.2.8. Збережена спадщини України Українському товариству охорони пам'яток історії та культури 50 років - К 2019.

3.2.9. Лесик О. Пристосування пам'яток архітектури України для нових потреб... Архітектурна спадщина Волині. Випуск 4. 2019.

Допоміжна література

3.2.10. Нестуля О. С. Біля витоків державної системи охорони пам'яток культури в Україні - Полтава .- С. 245 – 2019.

3.2.11. Ієвлева В. П. Пам'ятки індустріального розвитку Києва кін. XIX – першої половини XX Ст – К.Фенікс _ С. 187 2020.

3.2.12. Памяткознавчі студії в Україні: Теорія і практика – К- С. 356-2019

3.2.13. Музеї та реставрація у контексті збереження культурної спадщини:актуальні виклики сучасності. Матеріали IVМіжнар. наук.-практ. конф.,м.Київ, 06–07 червня 2019р. / Ред. кол.: О. В. Рудник (голова), В. Г. Чернець(співголова), С. В. Пивоваров (відп. ред.)та ін. – Київ : Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник, Асоціація реставраторівУкраїни,2019. –336 с./

3.2.14. Карпов В.В. Експертиза творів мистецтва у хронотопі культури:аспекти професійної підготовки фахівців.- С.7-21..

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Пам'ятко-охоронна діяльність»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.07-01-2022
		Стор. 14 із 16	

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1 https://courses.openedu.ru/courses/course-v1:hse+VISUAL+fall_2020/course/

3.3.2. https://courses.openedu.ru/courses/course-v1:hse+THEATER+fall_2020/courseware/502a06bd380d4d868d8efd8e44688c95/d7de5b0f39b046fd8d68feed75fb1036/.

3.3.3. Репозитарій кафедри архітектури та просторового планування, <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9115>.

3.3.4. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи студента

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1	
	5 семестр	6 семестр
Виконання та захист практичних робіт(4бх16)	64 (сумарно)	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>38 балів</i>	<i>38 балів</i>
<i>Відповіді на практичних заняттях(з урахуванням виконання, отриманих під час настановчої сесії)</i>		<i>50 (сумарно)</i>
Виконання модульної контрольної роботи №1	28	-
Виконання контрольної роботи		20
Підсумкова семестрова контрольна робота		30
Семестровий диференційований залік	100	-
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: 92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е тощо.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Пам'ятко-охоронна діяльність»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.07-01-2022
		Стор. 15 із 16	

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Пам'ятко-охоронна діяльність»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.07-01-2022
		Стор. 16 із 16	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				